

Alte Drucke

**D. RADVLPHI || ARDENTIS PICTA=||VI, DOCTORIS
THEOLOGI || PERANTIQVI ILLVSTRISSIMI || Aquitaniæ
Ducis Gulielmi, Concionatoris disertiss. || in ...**

Radulfus <Ardens>

Antverpiae, 1571

Dominica XXI. Post Trinitat.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154891

HOMILIAE

cōmunicando occidere, vel certè eorum malitiā occidere: dum per Euangelū facimus eos, peccato mori & Deo viuere. Sic itaq; fratres mei, si talibus armis muniti fuerim⁹, poterimus non solum securi viuere, sed etiā malitias dæmonum euacuare, & a faucibus eius captiuos eripere. Quod concedat nobis Deus & Dominus noster, qui in trinitate perfectā uiuit & regnat deus, p̄ oīa secula seculorū. Amē.

DOMINICA XXI. POST TRINITAT.

Erat quidam regulus, cuius filius infirmabatur Capbar-
nā. Ex hac S. Euāgelij lectione fratres char. aduertere
potestis, quam sit homini necessaria aduersitas tēporalis.
Nisi enim filius istius reguli infirmaretur, ad Christū ac-
cedere non cogeretur. Voluit ergo benignus & misericors
Dominus hac de causā filium reguli infirmari, ut sic eum
ad se venire cogeret. Scriptum est enim, Cū occideret eos,
quærebant eum, & reuertebantur. Sunt autē huius lectio-
nis tres partes. Primò enim regulus postulat à Domino,
sed indiscretè: secundò corripitur à Domino iustè: Tertiò
exauditur benignè. Accedens itaq; regulus ad Dominum,
propter infirmitatem filij postulat ab eo, sed indiscretè. Et
indiscretè quidē postulat: primū in hoc quod præmissā
salute animæ, solam corporis filio suo petit tñitatem. Si
enim discretè peteret, primò animæ suæ, & animæ filij sui
salutem postulare: Scriptū est enim. Primū quærite re-
gnum Dei. Secundò verò in hoc indiscretè postulat, quod
Dominū descendere ad sanandū filium suum rogat: quasi
Dominus impotens esset alicui conferre sanitatē, nisi cor-
poraliter præsens esset. In quo: pertè demonstrat, quod eū
verum Deum esse non credebat. Si enim eum verum Deū
esse crederet, eum ubique per diuinitatem præsentem esse
sciret. Tertiò etiam in hoc indiscretè postulat, quod post-
quam à Domino de incredulitate correptus est, tamē ad-
huc in eodem perstat, dicens: *Domine, descende priusquam
moriatur filius meus*, ac si Dominus mortuum resuscitare
non valeret. Propterea à Domino iustè corripitur. Est au-
tem hæc pars secunda, in qua Dominus incredulitatē eius
corripit, dicens: *Nisi signa & prodigia uideritis, non crede-
tis*. Hinc est quod alibi ab eo signum postulant fieri Iudei
dicentes, Quod signum facis ut videamus & credamus ti-
bi? Porro cū eadem possint esse prodigia & signa: tamē
signa

LUC. 12.

amino

signa

signa à significatione: & prodigia ab admiratione dicuntur. Ea quippè opera fieri à Domino postulabant, quæ essent prodigia. i. præter consuetum naturæ cursum admirabilia: Et signa, id est, eum Deum esse significantia. Erāt enim Iudæi duri, & de numero eorum qui difficilè conuertuntur. Quatuor quippè modi sunt, quibus diuina misericordia ad se trahit peccatores. Alium enim vocat solummodo per interiorem inspirationē, vt Magdalenam & latronem: alium per prædicationē, vt Samaritanam: alium per miraculorum ostensionem, vt Centurionē: alium per aduersitatis necessitatem, vt Paulum. Oēs tamen per interiorem illuminationē ad se trahit, secundum illud: Nemo venit ad me, nisi Pater meus traxerit eū. Istū autem regulū ad se vocauit per necessitatē pariter & miraculū. Per necessitatē, quia nisi filius eius infirmaretur, ad Christū non veniret. Per miraculum, quia vt ipse ait, nisi regulus signa & prodigia vidisset, nō credidisset. Contingit tamē, quod illi qui fuerunt ad cōuertendū difficiliores, sint in fide firmiores, & quātō difficilior potuerūt remoueri ab infidelitate, tantō difficilior possunt remoueri à fide, vt in Paulo apparet. Sequitur pars tertia, in qua regulus benignē à Domino exauditur, eū ei dicitur, *Sede, quia filius tuus viuit.* Sanē duo postulauerat regulus à Domino, & vt descenderet, & vt filium suū sanaret. In hoc ergo, in quo non benè postulauerat, nō exaudit eū Dominus. In quo verò benè, & si nō plenè postulauit, eū plenius audit. Descēdere quippè in domum eius noluit, ob tres causas, vt videlicet vbique se esse per diuinitatis potentiam demonstraret: vt absente infirmum mirabilius sanaret, vt se non esse acceptorē personarum demonstraret. Propter hoc quippè ad filium reguli etiam rogatus ire noluit, qui tamen ad seruum Centurionis sponte se iturum promisit, in quo fratres mei confundit peruersitatem nostrā, qui diuites propter diuitias suas honoramus: & pauperes propter paupertatem suam aspernamus: Qui plus pensamus in omnibus honorē secularem, quàm naturam. Super hoc eodem uos arguit Iacobus. dicens: Nolite fratres habere in acceptione personarū fidem gloriæ Iesu Christi. Et enim si quis vir in vestitu candido aureū habens anulum introierit in conuentū vestrum, dicetis: sede hic bene. Si autē introierit pauper in

Ioan. 6.

Iacob. 3.

sordi-

HOMILIAE

Rom. 13.

2. Tim. 3.

Acceptio
personarū
quid.

sordido habitu, dicetis: ita illi, caut sede sub scabellū pedū meorum. Sed si hoc peccatum est, quid est quod dicit Paulus. Cui honorem, honorem: cui vestigal vestigal? Et alibi. Presbyteri boni duplici honore sunt digni. Sed aliud est iustificatio, aliud personarum acceptio. Iustificatio enim est, reddere vnicuique, quod suum est propter Deū. Vt sicut Apostolus iubet, cui honorē, honorē: cui tributum, tributū: cui vestigal, vestigal. Acceptio ergo personarū est abusus reuerētiæ ex priuata causa, vt quādo quis honorat aliquā personam non propter Deum, sed propter aliquam tēporalem causam. Itaque omnes homines, inquantū sunt homines, æqualiter sunt venerandi & amandi. Boni verò magis honorandi sunt quā mali. Sicut verò homines, non sunt propter diuitias & potentias honorandi, sed propter Deum, ita nec sunt spernendi propter paupertatem suam, sed honorandi propter Deū. Si autem declinauerint apud me vnus diues, & vnus pauper eiusdē bonitatis: debeōne eos æqualiter venerari? vtiq; si fieri potest sine scandalo diuitis. Sed quia diuites facilius scandalizātur quā pauperes, & vt ait sanctus Benedictus ipse timor potentum sibi exigit honorem: ad euitandum peccatum scandali præferimus diuitē pauperi: cū tamen in mēte non minus pauperem diligamus, & seorsum non minus ei deferamus. Itaque fratres mei, quātum possumus redemptorem nostrū imitemur, personarūq; acceptionem euitemus, pauperes honoremus, & infirmos deuotē visitemus. In quo regulus bene, & si non plenē postulauit, eum Dominus plenius quā postulauerat, audit. Ille enim solā sanitatem filij corporalem postulabat, & Dominus dat etiam ei salutem animæ, id est, fidem: Et nō solū illi, sed etiam ipsi patri, & familiæ toti. Viso enim triplici miraculo, videlicet quia Dominus absente sanauerat, & quia solo verbo, & quia in eodē puncto in quo ibi dixit, & filiū sanauit, credidit ipse & domus eius tota. Credamus & nos in eū firmiter fratres mei, fide per charitatem operante: eū tota deuotione diligentes, voluntatem eius nostræ præponētes, eius mandata facientes, nos immaculatos custodiētes, proximos nostros in Deo, & inimicos propter Deum diligētes. pauperes per cōpassionem & eleemosynā visitantes, terrena omnia vilipendētes, ad cœlestia toto desiderio festinātes, ipso largiente

hrgiente qui cum patre & spiritu sancto viuit & regnat
Deus, per omnia secula seculorum. Amen.

DOMINICA XXII. POST TRINIT.

Confido de vobis in Domino, quia qui cepit in vobis
Opus bonum, perficiet vsque in diem Iesu Christi, &c. *Philip. 1.*
In hac lectione fratres charissimi, tria facit Apostolus: pri-
mò ostendit se confidere in Deo de salute nostra: Secun-
dò ostendit quem affectum habeat erga nos. Tertiò orat
nos proficere magis, vt ad præmij æterni fructum perue-
niamus. Ostendens ergo se confidere de salute nostra ait,
Confido de vobis in Domino. Non autem ait cōfido in vo-
bis: quia maledictus qui confidit in homine, vt in præce-
denti dominica exposuimus. Demonstrat autē in quo cō-
fidat, & de quo. In quo? in Deo. De quo? de vobis perfi-
ciendis. In quo dat fratres mei exēplum nobis, vt nunquā
confidamus in amicis nostris, sed in Deo. De amicis no-
stris nunquā confidamus in nobis: sed in Deo de nobis, di-
centes cū Psalmista: Mihi autem adhærere in Deo bonum
est, & ponere in Domino Deo sp̃e meam. De quo Paulus,
in Deo cōfidis? Quia qui cepit bonum opus in vobis, perfi-
ciet vsq; in diē Iesu Christi. Tria ponit Apostolus, cepit bo-
nū opus in vobis, & perficiet, & in diem Iesu Christi. Per
quæ tria notantur tres gratiæ. Prima est incipiens, Secūda
perficiens, Tertia, saluans & coronans. Per primā gratiam
iustificat Deus gratis impiū, quādo dat ei cordis contritio-
nem: per secundā eum perficit in bonum: per tertiā reddit
ei præmiū. Prima dicitur gratia operans. Vnde Apostolus, *Philip. 2.*
Deus operatur in nobis & velle & perficere. Secunda dici-
tur cooperans: vnde idē. Non ego inquit solus, sed gratia
Dei mecum. Tertia dicitur saluans: Vnde idem, Non ex
operibus, inquit, iustitiæ quæ fecimus nos, sed secundum
suam misericordiam saluos nos fecit. Itaque fratres, tam
prima, quā secūda, & quā tertia: dicitur gratia, quia gra-
tis data. Sed primā agit Deus in nobis sine nobis: per se-
cundā agit nobiscū: per tertiā remunerat Deus in nobis
quod erat in nobis ex Deo, nō ex nobis, Vnde Gregorius.
Primo inquit, agit Deus in nobis sine nobis, vt postea agat
nobiscum: & per immensam misericordiam remunerat in
nobis illud ac si solum processisset ex nobis. Multū ergo
fratres errant, qui putant se peccatum suū posse per se de-
serere,

*Psal. 72.**Philip. 2.**1. Cor. 13.**Tit. 3.*